

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.

Ársreikningur 2011

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	2
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	5
Efnahagsreikningur	6
Eiginfjáryfirlit	7
Sjóðstreymisyfirlit	8
Skýringar	9-25

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er opinbert hlutafélag í eigu íslenskra sveitarfélaga. Lánasjóðurinn er lánaþyrfta, sem starfar eftir hlutafélagalögum og lögum um fjármálaþyrfta og er undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Meginhlutverk lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán hans takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánveitingar og lántökur

Útborguð langtímalán á árinu námu 6.792 milljónum króna samanborið við 6.378 milljónir króna árið áður. Sjóðurinn hefur aldrei tapað útláni frá því að hann hóf starfsemi árið 1967 og hefur því engan afskriftareikning útlána í bókum sínum. Sveitarfélög hafa heimild í lögum til að veita sjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem þau taka hjá sjóðnum. Í árslok voru 97% útlána sjóðsins til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með slíkt veð. Vanskil við undirritun þessa ársreiknings voru engin.

Lán þau sem sjóðurinn veitir af eigin fé sínu eru verðtryggð miðað við vísitölu neysluverðs og eru uppgreiðanleg. Vextir þeirra eru breytilegir en þeir voru 4,25% fram til 1. desember en þá voru þeir lækkaðir niður í 3,90%. Endurlán eru með sömu grunnkjörum og lántökur sjóðsins að viðbættu 0,05% vaxtaálagi til að koma til móts við rekstrarkostnað. Lánasjóðurinn hefur að jafnaði ekki verið með teljandi gjaldeyris- eða vaxtaáhættu í rekstri sínum.

Á árinu 2011 fór fram skuldabréfaútböð á innlendum skuldabréfamarkaði til að afla fjár til endurlána að fjárhæð samtals 4.592 milljónir króna að nafnvirði. Skuldabréfin hafa verið tekin til viðskipta í NASDAQ OMX Iceland hf. Að auki greiddu sveitarfélög upp lán fyrir tímenn að andvirði 2.281 milljónir króna.

Afkoma og efnahagur

Hagnaður ársins nam 951 milljónum króna samanborið við 1.248 milljónir króna árið 2010. Munur milli ára skýrist aðallega af gengisþróun evrunnar, en sjóðurinn var ekki með opna gjaldeyrisstöðu sem neinu nemur á árinu 2011.

Heildareignir samkvæmt efnahagsreikningi í lok ársins voru 72.362 milljónir króna á móti 73.735 milljónum króna í árslok 2010. Útlán sjóðsins námu 61.086 milljónum króna í lok ársins. Eigið fé nam 15.129 milljónum króna á móti 14.178 milljónum króna í árslok 2010 og hefur aukist um 6,7% á árinu.

Vegið eiginfjárlutfall samkvæmt Basel II um eigið fé fjármálaþyrftækja er 58% og lækkar úr 78% frá árslokum 2010. Skýring lækkunarinnar felst í nýsettum reglum FME nr. 378/2011 um breytingu á reglum nr. 215/2007, um eiginfjárkröfur og áhættugrunn fjármálaþyrftækja, sem tóku gildi 13. apríl 2011. Miðað við að núverandi aðferð hefði verið beitt í árslok 2010 hefði reiknað eiginfjárlutfall (CAD) sjóðsins verið 48% í árslok 2010.

Hluthafar sjóðsins eru 75 talsins en hann er í eigu sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg á 17,5% hlut og er eini hluthafinn sem á umfram 10% í sjóðnum.

Stjórn sjóðsins leggur til að greiddur verði út arður vegna ársins 2011 sem nemur 50% af hagnaði ársins. Vísað er til ársreiknings um breytingar á eiginfjárreikningum.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórnunarhættir

Stjórn Lánasjóðsins leitast við að viðhalda góðum stjórnunarháttum og fylgja "Leiðbeiningum um stjórnarhætti opinberra fyrirtækja" sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út 2008. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar og verkefni eru skilgreind. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um boðun stjórnarfunda, lögmæti ályktana, reglur um fundarsköp, vanhæfisástæður og hagsmunatengsl, verksvið gagnvart framkvæmdastjóra og fleira. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á heimasíðu félagsins. Stjórn sjóðsins ákveður starfskjör framkvæmdastjóra og hittir endurskoðendur reglulega auk þess sem stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd til að vera sér innan handar varðandi eftirlit með vinnuferlum reikningsskila, áhættustýringar og innra eftirlits.

Á árinu 2011 voru haldnir 12 stjórnarfundir og 5 fundir í endurskoðunarnefnd. Meirihluti stjórnar og meirihluti endurskoðunarnefndar hafa mætt á alla fundi.

Yfirlýsing

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og framkvæmdastjóra er ársreikningur sjóðsins saminn í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og ákvæði ársreikningalaga nr. 3/2006 og gefur hann að mati stjórnar glögga mynd af eignum og skuldum, fjárhagsstöðu í árslok 2011 og rekstrarafkomu sjóðsins á árinu 2011.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2011 með undirritun sinni.

Reykjavík, 6. mars 2012

Magnús B. Jónsson
stjórnarformaður

Svanfríður Inga Jónasdóttir

Kristinn Jónasson

Elliði Vignisson

Bryndís Gunnlaugsdóttir

Óttar Guðjónsson
framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Lánasjóðs sveitarfélaga

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. fyrir árið 2011. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem þeir telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og matsaðferðir sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2011, fjárhagsstöðu þess 31. desember 2011 og breytingu á handbæru fé á árinu 2011, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 5. tl. 1. mgr. 106 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 6. mars 2012

KPMG ehf.

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu

	Skýr.	Ársuppgjör 31. desember	
		2011	2010
Vaxtatekjur og verðbætur		5.542.279.541	4.113.311.637
Vaxtagjöld og verðbætur		(4.447.957.148)	(3.016.954.039)
Hreinar vaxtatekjur	5	<u>1.094.322.393</u>	<u>1.096.357.598</u>
Gangvirðisbreytingar veltufjáreigna	6	0	(26.124.431)
Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	7	1.096.026	(216.494)
Hreinar gjaldeyristekjur	8	<u>2.903.943</u>	<u>321.433.656</u>
Aðrar rekstrartekjur		<u>3.999.969</u>	<u>295.092.731</u>
Hreinar rekstrartekjur		1.098.322.362	1.391.450.329
Laun og launatengd gjöld	9	51.955.459	55.463.802
Kostnaður vegna skuldabréfaútgáfu	10	24.780.963	27.854.291
Umboðsmaður skuldara	11	18.513.319	0
Árgjöld og eftirlitsgjöld FME		7.026.429	12.753.773
Annar rekstrarkostnaður	12	43.410.348	46.105.222
Afskriftir	18	<u>1.195.628</u>	<u>1.195.628</u>
Almennur rekstrarkostnaður		<u>146.882.146</u>	<u>143.372.716</u>
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		<u><u>951.440.216</u></u>	<u><u>1.248.077.613</u></u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	13	0,19	0,25

Skýringar á blaðsíðum 9 til 25 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi

Efnahagsreikningur 31. desember

	Skýr.	Ársuppgjör	
		2011	2010
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	14	9.600.827.212	8.969.736.222
Kröfur á lánastofnanir	15	1.523.081.696	2.331.565.093
Útlán og kröfur	16	60.875.293.903	62.181.182.639
Skammtímaútlán	17	210.246.889	200.098.889
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	18	101.424.755	329.079
Rekstrarfjármunir	19	50.216.352	51.411.980
Aðrar eignir		891.034	941.987
Eignir samtals		72.361.981.841	73.735.265.889
Skuldir			
Verðbréfaútgáfa	20	43.163.566.960	39.806.886.488
Aðrar langtímalántökur	21	12.942.948.095	18.160.976.640
Skammtímalántökur	22	1.070.046.566	1.532.327.435
Lífeyrisskuldbinding	25	53.383.944	54.105.946
Aðrar skuldir	24	2.925.402	3.298.722
Skuldir samtals		57.232.870.967	59.557.595.231
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000.000	5.000.000.000
Lögbundinn varasjóður		1.250.000.000	1.250.000.000
Óráðstafað eigið fé		8.879.110.874	7.927.670.658
Eigið fé samtals	26	15.129.110.874	14.177.670.658
Skuldir og eigið fé samtals		72.361.981.841	73.735.265.889

Skýringar á blaðsíðum 9 til 25 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi

Eiginfjárfirlit

	Hlutfé	Lögbundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Breytingar á eigin fé 2010				
Eigið fé 1. janúar 2010	5.000.000.000	1.250.000.000	6.679.593.045	12.929.593.045
Hagnaður ársins			1.248.077.613	1.248.077.613
Eigið fé 31. desember 2010	5.000.000.000	1.250.000.000	7.927.670.658	14.177.670.658
Breytingar á eigin fé 2011				
Eigið fé 1. janúar 2011	5.000.000.000	1.250.000.000	7.927.670.658	14.177.670.658
Hagnaður ársins			951.440.216	951.440.216
Eigið fé 31. desember 2011	5.000.000.000	1.250.000.000	8.879.110.874	15.129.110.874

Skýringar á blaðsíðum 9 til 25 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi

Sjóðstreymisýfirlit

	Ársuppgjör 31. desember		
	Skýr.	2011	2010
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		951.440.216	1.248.077.613
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Verðbætur og gengismunur		(51.073.791)	(368.116.030)
Söluhagnaður, gangvirðisbreytingar		(1.096.026)	463.571
Lífeyrisskuldbinding, breyting	25	(722.002)	5.449.924
Afskriftir	19	1.195.629	1.195.628
Skammtímalán veitt, nettó		(210.000.000)	7.500.000
Skammtímalán tekin, nettó		(462.588.829)	1.531.598.233
Aðrar eignir, lækkun		50.953	1.135.784
Aðrar skuldir, (lækkun)		(373.320)	(1.278.275)
Handbært fé frá rekstri		226.832.830	2.426.026.448
Fjárfestingarhreyfingar			
Veitt langtímalán		(6.791.850.000)	(6.377.887.899)
Innheimt langtímalán		11.335.945.738	8.009.895.988
Fjáreignir á gangvirði, breyting		(99.999.650)	650.707
		4.444.096.088	1.632.658.796
Fjármögnunarhreyfingar			
Lántaka		4.796.819.140	9.929.398.540
Afborganir langtímalána		(9.645.140.464)	(7.335.413.845)
Greiðsla til sveitarfélaga	23	0	(750.000.000)
		(4.848.321.324)	1.843.984.695
Breyting á handbæru fé			
		(177.392.406)	5.902.669.939
Handbært fé í ársbyrjun		11.301.301.314	5.398.631.375
Handbært fé í árslok		11.123.908.908	11.301.301.314
Aðrar upplýsingar			
Innborgaðar vaxtatekjur		2.845.283.439	2.642.802.440
Greidd vaxtagjöld		(2.083.983.213)	(1.873.876.730)

Skýringar á blaðsíðum 9 til 25 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er opinbert hlutafélag í eigu íslenskra sveitarfélaga. Lánasjóðurinn er lánaþyrfta, sem starfar eftir hlutafélagalögum og lögum um fjármálaþyrfta og er undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Meginhlutverk lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán hans takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánasjóður sveitarfélaga er með heimilisfesti á Íslandi. Aðsetur sjóðsins er að Borgartúni 30, Reykjavík.

Lánasjóðurinn hefur gefið út skuldabréf sem eru skráð í NASDAQ OMX Iceland hf. og er viðskiptavakt með hluta bréfanna.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. samþykkti ársreikning sjóðsins þann 6. mars 2012.

2. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Helstu reikningsskilaaðferðir sem beitt var við gerð þessa ársreiknings eru tilgreindar hér á eftir. Þessum aðferðum var beitt á samræmdan hátt á öll tímabilin sem birt eru í reikningsskilunum, nema annað sé tekið fram.

2.0 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

2.1 Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að skammtímaverðbréf eru færð á gangvirði.

2.2 Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að notaðar séu tilteknar aðferðir við reikningshaldslegt mat. Stjórnendur sjóðsins þurfa jafnframt að ákvarða notkun tiltekinna reikningsskilaaðferða. Sérstaklega er greint frá þessum aðferðum í skýringu nr. 3.

2.3 Umreikningur á erlendum gjaldmiðlum

(a) Starfsrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Árshlutareikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum sem er bæði starfsrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill sjóðsins.

(b) Viðskipti og stöður

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð í starfsrækslugjaldmiðil á því gengi sem er í gildi á viðskiptadegi. Hagnaður eða tap, sem stafa af uppgjöri slíkra viðskipta og af umreikningi eða gengi peningalegra eigna og skulda í erlendri mynt í lok ársins, er fært í rekstrarreikning.

2.4 Starfsþáttayfirlit

Vegna eðli starfsemi lánasjóðsins skiptist starfsemi hans ekki í mismunandi starfsþætti.

2.5 Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning með aðferð virkra vaxta fyrir alla vaxtaberandi fjármálagerninga nema þá sem tilgreindir hafa verið á gangvirði.

2.5 Vaxtatekjur og vaxtagjöld frh.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er upphaflegt bókfært verð fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignar eða fjárskuldar í efnahagsreikningi. Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagernings, en tekur ekki tillit til mögulegs útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af virkum vöxtum sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

2.6 Afleiður

Afleiður eru upphaflega færðar á gangvirði á þeim degi sem afleiðusamningurinn er gerður og eftir það á gangvirði hverju sinni. Gangvirði miðast við markaðsverð á virkum mörkuðum og tekur tillit til nýlegra markaðsviðskipta og viðurkenndra matsaðferða, sem meðal annars eru afvöxtuð sjóðsflæðislíkön og virðislíkön valréttarsamninga eftir því sem við á.

Besti mælikvarðinn um gangvirði afleiðu við upphaflega færslu er viðskiptaverðið, þ.e. gangvirði endurgjaldsins sem reitt er af hendi eða móttakið, nema að gangvirði gerningsins miðist við verð sambærilegra viðskipta með svipaða gerninga. Einnig getur gangvirði miðast við eða verið reiknað á grunni virðislíkana.

Innbyggðar afleiður, sem geta falist í ýmsum fjármálagerningum, eru aðskildar og færðar sérstaklega þegar hagræn einkenni þeirra og áhætta eru ekki nátengd móðurgerningnum og hann er ekki tilgreindur á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi. Innbyggðar afleiður eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi. Í árslok voru engar afleiður á reikningum sjóðsins.

2.7 Fjármálagerningar

Lánasjóðurinn skipar fjáreignum sínum í eftirfarandi flokka: veltufjáreignir, fjáreignir tilgreindar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi og útlán og kröfur. Flokkun fjárfestinga er ákvörðuð við upphaflega færslu í reikningsskilin.

(a) Veltufjáreignir

Fjáreign er færð í þennan flokk ef megin tilgangurinn er að selja eignina innan skamms tíma.

(b) Fjáreignir tilgreindar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi

Fjáreignir eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi skv. eftirfarandi:

- Tilteknar fjárfestingar eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi í samræmi við skráða áhættustýringu eða fjárfestingastefnu.

Slíkar fjáreignir eru færðar á gangvirði og breytingar á þeim færðar í rekstrarreikningi. Ekki er mögulegt að breyta síðar flokkun þeirra fjáreigna sem hafa verið settar í þennan flokk eftir upphaflega færslu.

(c) Útlán og kröfur

Útlán og kröfur eru fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum og eru ekki skráðar á virkum markaði. Til þeirra stofnast þegar sjóðurinn greiðir fjármuni beint til skuldara án þess að til standi að selja kröfuna.

(d) Nettun

Útlán og kröfur eru bókfærðar á kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettófjárhæðin færð í efnahagsreikning þegar fyrir liggur hvort tveggja lagalegur réttur til að jafna saman og ætlunin er að gera gerningana upp samtímis á nettógrunni.

2.7 Fjármálagerningar frh.

Lántökur eru upphaflega færðar á gangvirði, sem er fjárhæð lánsins við útgáfu að frádregnum lántökukostnaði. Eftir það eru lán færð á upphaflegu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

(e) *Handbært fé*

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast innstæður í Seðlabanka og öðrum lánastofnunum.

2.8 Virðisrýrnun útlána og krafna

Við hver reikningsskil metur lánasjóðurinn hvort hlutlæg merki séu um að virði útláns eða safns útlána hafi rýrnað. Samkvæmt lögum nr.150/2006 um lánasjóðinn er honum eingöngu heimilt að lána sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og fyrirtækjum til að fjármagna verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu. Skilyrði fyrir því að lánasjóðurinn veiti lán til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu að öllu leyti í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart lánasjóðnum.

Þá er sveitarfélögum heimilt skv. 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 að setja tekjur sínar að veði sem tryggingu fyrir lánnum sem það tekur eða fyrir ábyrgðum sem það veitir lánasjóðnum, sbr. einnig reglugerð um tryggingar Lánasjóðs sveitarfélaga í tekjum sveitarfélags nr. 123/2006. Stefna lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs sem tryggingar fyrir lánnum.

Lánasjóðurinn hefur aldrei tapað útláni frá því að hann hóf starfsemi árið 1967 og hefur því engan afskriftareikning útlána í bókum sínum.

2.9 Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Upphaflegt kostnaðarverð felur í sér kostnað sem rekja má beint til kaupa á þessum eignum.

Kostnaður sem fellur til eftir upphafleg kaup er einungis eignfærður þegar líklegt er að efnahagslegur ávinningur í framtíðinni muni renna til sjóðsins og unnt er að meta kostnaðarverðið með öruggum hætti. Viðhald og viðgerðir eru gjaldfærð í rekstrarreikning á því tímabili sem til þeirra er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar með beinlínuaðferð til að dreifa kostnaði þeirra að frádregnu niðurlagsverði á líklegan nýtingartíma þeirra með eftirfarandi hætti:

Húseignir 50 ár

Niðurlagsverð eigna og nýtingartími eru endurskoðuð á hverju tímabili og leiðrétt ef það á við. Fyrnanlegar eignir eru skoðaðar með tilliti til virðisrýrnunar í hvert sinn sem atvik eða breyttar aðstæður benda til þess að bókfært verð kunnir að vera lægra en áætlað endurheimtanlegt virði. Endurheimtanlegt virði er annað hvort gangvirði eignar að frádregnum sölukostnaði eða notkunarvirði, hvort sem hærra er. Bókfært verð eignar er afskrifað niður í endurheimtanlegt virði ef bókfært verð hennar er hærra.

Söluhagnaður eða -tap af rekstrarfjármunum er mismunur á söluverði fjármunar og bókfærðu verði hans á söluþegi. Söluhagnaður og -tap er fært í rekstrarreikning.

Fasteignamat húseigna í árslok nam 44,5 milljónum og brunabótamat 71,1 milljónum króna.

2.10 Lífeyrisskuldbinding

Á lánasjóðnum og samstarfsstofnunum hvílir lífeyrisskuldbinding vegna þeirra starfsmanna sem hafa átt og eiga aðild að B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Skuldbinding lánasjóðsins er færð til skuldar í efnahagsreikningi í samræmi við útreikning tryggingastærðfræðings. Útreikningur miðar við sömu tryggingarfræðilegu forsendur og notaðar eru við úttekt á B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins, þar á meðal 2% raunvexti og lífslíkur samkvæmt reynslu árána 2004-2008. Miðað er við 65 ára ellilífeyrisaldur starfandi sjóðfélaga við útreikning lífeyrisskuldbindingar.

2.11 Hlutfé

Í desember 2006 voru samþykkt á Alþingi lög um stofnun opinbers hlutfélags um Lánasjóð sveitarfélaga. Á stofnundi félagsins var samþykkt að nafnverð hlutfjár skyldi verða 5.000 milljónir króna. Félagið er í eigu íslenskra sveitarfélaga og eru eignarhlutir einstakra sveitarfélaga skilgreindir í lögum nr. 150/2006.

2.12 Samanburðarfjárhæðir

Þar sem nauðsynlegt er, hafa samanburðarfjárhæðir verið lagfærðar til samræmis við breytta framsetningu á rekstrarárinu. Í tölulegum skýringum í lið 4 um áhættustýringu hafa samanburðarfjárhæðir ársins 2010 verið uppfærðar með tilliti til áfallinna vaxta og affalla sem ekki voru teknar inn í uppreikning 2010. Einnig hefur framsetningu samanburðarfjárhæða skýringar 4.5 verið breytt með tilliti til vaxtabinditíma sem endurspeglar endurfjárfestingaráhættu miðað við afborganir.

2.13 Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa ekki verið innleiddir

Sjóðurinn hefur innleitt alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, túlkanir og breytingar á samþykktum stöðlum sem Evrópusambandið hefur staðfest og hafa tekið gildi í árslok 2011 og eru viðeigandi fyrir sjóðinn. Nokkrir nýir staðlar, breytingar á stöðlum og túlkanir á þeim hafa ekki tekið gildi í árslok 2011 og hafa ekki verið notaðir við gerð þessa ársreiknings. Ekki er talið að þessar breytingar á stöðlunum og túlkunum á þeim muni hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins þegar þær taka gildi.

2.14 Skattamál

Samkvæmt lögum nr. 90/2003 um tekjuskatt er lánasjóðurinn undanþeginn greiðslu tekjuskatts. Samkvæmt lögum nr. 94/1996 um fjármagnstekjuskatt er lánasjóðurinn undanþeginn slíkum skatti. Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 er lánasjóðurinn undanþeginn stimpilgjaldi.

3. Mikilvæg atriði sem varða reikningshaldslegt mat

Mat eigna og skulda er byggt á mati stjórnenda sjóðsins. Stöðugt er farið yfir slíkt mat með hliðsjón af reynslu og öðrum þáttum svo sem framtíðarvæntingum sem taldar eru eðlilegar miðað við aðstæður. Slíkt reikningshaldslegt mat er í eðli sínu sjaldan í samræmi við raunverulega niðurstöðu. Umtalsverð hættu er á því að matsaðferðir geti valdið verulegri breytingu á bókfærðri fjárhæð eigna og skulda innan næsta fjárhagsárs. Sem dæmi um það er mat á gangvirði fjármálagerninga. Gangvirði fjármálagerninga sem ekki eru skráðir á virkum markaði er ákvarðað með ýmsum viðurkenndum matsaðferðum. Matsaðferðir (líkön) eru prófaðar og yfirfarnar reglulega af hæfum og/eða óháðum aðila þegar þær eru notaðar til að ákvarða gangvirði.

4. Áhættustýring

4.1 Almenn stefna

Sem lánafyrirtæki stendur lánasjóðurinn í rekstri sínum frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Eitt af meginverkefnum stjórnenda hans er að meta þá áhættu, stýra henni og halda innan fyrirfram skilgreindra marka. Þættir í skilvirkri áhættustjórnun eru greining helstu áhættuþátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og reglubundið eftirlit. Markmið áhættustýringar lánasjóðsins er að greina alla helstu áhættuþætti sem fylgja starfsemi hans, innleiða aðferðir til að fylgjast með þeim, meta þá reglulega, og viðhalda eftirliti og reglum til að halda viðkomandi áhættuþáttum innan skilgreindra viðmiða.

Stjórn lánasjóðsins setur reglur um áhættustýringu hans og ber ábyrgð á því gagnvart eigendum að þeim sé fylgt. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu lánasjóðsins gagnvart stjórninni. Hann gerir tillögur til stjórnar um nánari reglur um hana, skilgreinir áhættuviðmið eftir því sem þörf krefur og hefur eftirlit með því að reglunum sé framfylgt.

4.1 Almenn stefna frh.

Lánasjóðurinn hefur fengið undanþágu frá rekstri endurskoðunarveildar samkvæmt leiðbeinandi tilmælum FME nr. 2/2011. Í þeim tilmælum er kveðið á um hvernig innri endurskoðun skal fara fram og er aðalhlutverk innri endurskoðunar að fylgjast með starfsemi til að tryggja að reglum sé fylgt í samræmi við samþykktir stjórnarinnar. Stjórn lánasjóðsins gerir samning um árlega úttekt á innra eftirliti lánasjóðsins í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins til að fylgja ofangreindu hlutverki. Lánasjóðurinn er milligönguaðili milli íslenskra sveitarfélaga og fyrirtækja þeirra annars vegar og fjármálamarkaða, innlendra sem erlendra hinsvegar. Meginmarkmið sjóðsins er að tryggja fyrrgreindum aðilum lánsfé á hagstæðum kjörum. Útlánaáhætta er því helsti áhættuþátturinn í rekstri sjóðsins en áhættuþættir eins og lausafjáraáhætta, mótaðilaáhætta og rekstraráhætta koma einnig til í starfsemi. Markaðsáhættu er haldið í lágmarki, en hún er þó til staðar í formi vaxtaáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

4.2 Stefna varðandi einstaka áhættuþætti

Útlánaáhætta lánasjóðsins er bundin við íslensk sveitarfélög og ríkissjóð. Lánasjóðurinn lánar eingöngu sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum. Skilyrði fyrir lánveitingu til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu alfaríð í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs, sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart sjóðnum.

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga er sveitarfélögum heimilað að veita lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem það veitir. Stefna lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs í tekjum. Í árslok 2011 eru 97% útlána til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

Lausafjáraáhætta er hættan á að lánasjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lánasjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Meginreglan er að gefa ekki bindandi lánsloforð til væntanlegra lántaka fyrr en fjármögnun þeirra lána liggur fyrir. Þá er hluta af eigin fé haldið í ávöxtun til mjög skamms tíma til að tryggja stöðugan aðgang að lausu fé og þar með sveigjanleika.

Mótaðilaáhætta utan útlánaáhættu er takmörkuð við ríkissjóð og aðila með ábyrgð hans og ennfremur innlendar fjármálastofnanir sem hafa starfsleyfi frá FME. Áhætta á erlenda fjármálastofnun skal vera samþykkt af stjórn. Mótaðilaáhætta kemur til vegna fjáreigna.

Varðandi *rekstraráhættu* er stefna lánasjóðsins að hafa skriflega og skýra verkferla um alla helstu þætti í rekstrinum og vinna með stöðluð form lánsamninga. Þá hefur stefna lánasjóðsins verið að útvista skrifstofuþjónustu og dreifa verkþáttum þannig á fleiri hendur til að minnka áhættu. Rekstur lánasjóðsins er tiltölulega einfaldur og rekstraráhætta því takmörkuð. Fjöldi viðskiptavina er takmarkaður og þeir fremur einseleir.

Varðandi *vaxtaáhættu* er stefna sjóðsins að halda jafnvægi milli eftirstöðvatíma vaxtaberandi eigna og skulda og einnig fastra og breytilegra vaxta. Útlán eru því að öllu jöfnu á sömu grunnkjörum og fjármögnun þeirra að því er varðar lánstíma, endurgreiðsluferil, vaxtakjör, vaxtagreiðsludaga og endurskoðunardaga vaxtaálags. Þá eru verðtryggð lán sem fjármögnuð eru af eigin fé með breytilegum vöxtum sem lánasjóðurinn getur breytt einhliða.

Ekki er heimilt að festa fé lánasjóðsins í hlutabréfum, hrávörum eða fjármálagerningum sem tengdir eru verðþróun á þeim.

Stefna lánasjóðsins varðandi *gjaldmiðlaáhættu* er að samræmi sé milli eigna og skulda í erlendum myntum þannig að gjaldmiðlaáhætta skapist ekki. Misræmi eigna og skulda skal aldrei vera meira en 10% af eigin fé í hverri mynt fyrir sig og ekki meira en 10% fyrir heildargjaldeyrisjöfnuð.

4.3 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána, fjárhæð kemur fram í bókfærðu verði safnsins í efnahagsreikningi.

4.3.1 Ferli við veitingu útlána

Farið er yfir lánsúmsóknir með tilliti til þess hvort lántaki uppfylli skilyrði til lánveitingar og ennfremur hvort verkefnið sem fjármagna á hafi almenna efnahagslega þýðingu. Ítarlegt mat er framkvæmt á umsækjendum og ábyrgðaraðilum þeirra, stöðu þeirra og þróunarmöguleikum. Öll lánamál koma til kasta stjórnar, annaðhvort til ákvörðunar eða kynningar, í samræmi við útlánareglur sem stjórnin hefur sett, en hægt er að nálgast samantekt um þær á heimasíðu sjóðsins.

4.3.2 Útlánasafnið

Eins og fram hefur komið takmarkast útlánaáhætta við íslensk sveitarfélög. Sveitarfélögin hafa reynst traustir greiðendur og hefur aldrei orðið tap á útláni frá því að lánasjóðurinn hóf starfsemi árið 1967. Sveitarfélögin eru nú 75 talsins, en þeim hefur farið fækkandi á undanförunum árum og staða þeirra sem lántakendur gagnvart lánasjóðnum því styrkst. Nú eru 57 þeirra lántakendur hjá lánasjóðnum. Sveitarstjórnarlögin mynda traustan ramma um starfsemi sveitarfélaganna, m.a. geta íslensk sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota, en ákvæði eru í lögnum um aðkomu ríkisvaldsins ef fjárhagslegir erfiðleikar koma upp hjá sveitarfélagi.

Í árslok voru fimm viðskiptamenn flokkaðir sem viðskiptamenn með stóra áhættuskuldbindingu hjá lánasjóðnum. Viðskiptamenn eru skilgreindir með stórar áhættuskuldbindingar í samræmi við reglur FME nr. 216/2007 ef heildarskuldbindingar að teknu tilliti til frádráttar fara yfir 10% af eiginfjárgrunni. Tíu stærstu lántakendurnir eru með um 57% af heildarútlánnum sjóðsins. Hámarksáhætta skv. lögum á einn aðila má ekki fara upp fyrir 25% af eiginfjárgrunni sjóðsins.

4.3.3 Virðisrýrnun útlána

Lánasjóðurinn starfar eftir þröngum skilyrðum til lánveitinga sem hefur stuðlað að því að lánasjóðurinn hefur aldrei þurft að afskrifa vegna lána til sveitarfélaga eða félaga í þeirra eigu frá því að hann hóf starfsemi árið 1967. Mat á útlánaáhhættu hefur því aldrei leitt til virðisrýrnunar útlánasafnsins og lánasjóðurinn hefur því engan afskriftarreikning vegna mögulegra útlánatapa. Þar að auki hefur sjóðurinn góðar tryggingar þar sem sveitarfélögum er heimilað, skv. 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga, að veita lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem þau veita.

4.3.4 Hámark mótaðilaáhættu

Eftirfarandi tafla sýnir mestu mögulegu mótaðilaáhættu sjóðsins í árslok 2011 og 2010. Eignir í efnahagsreikningi eru hreinir eignaliðir eins og þeir koma fram í efnahagsreikningi.

	Hámark mótaðilaáhættu	
	31.12.2011	31.12.2010
Staða mótaðilaáhættu vegna liða í efnahagsreikningi er eftirfarandi í m.kr.:		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	9.601	8.970
Kröfur á lánastofnanir	1.523	2.332
Útlán og kröfur á sveitarfélög og fyrirtæki þeirra	61.086	62.381
Skuldabréf	101	0
Aðrar eignir	1	1
Samtals mótaðilaáhætta	72.312	73.684

4.3.5 Útlánaeftirlit

Framkvæmdastjóri hefur eftirlit með mótaðilaáhættu. Fylgst er reglulega með stöðu lána og vanskila. Á árinu 2011 kom ekki til þess að sjóðurinn beitti veðrétti sínum í tekjum sveitarfélaga.

4.4 Lausafjánhætta

Lánasjóðurinn mælir, reiknar og fylgist með lausafjástöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta örugglega endurgreitt allar skuldir sínar á gjalddaga. Lánasjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt greiðsluskuldbindingum. Eftirfarandi töflur sýna greiðslufæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir miðað við væntar endurgreiðslur.

Staða 31.12.2011 í m.kr.

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Handbært fé	11.124	0	0	0	0	11.124
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	101	0	0	0	0	101
Útlán	37	2.535	4.082	21.431	33.001	61.086
Samtals fjáreignir	11.262	2.535	4.082	21.431	33.001	72.311
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	1.091	5.096	2.559	17.897	30.534	57.177
Samtals fjárskuldir	1.091	5.096	2.559	17.897	30.534	57.177
Nettó eignir - skuldir	10.171	(2.561)	1.523	3.534	2.467	15.134

Staða 31.12.2010 í m.kr.

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Handbært fé	11.301	0	0	0	0	11.301
Útlán	16	2.349	6.883	19.586	33.548	62.382
Samtals fjáreignir	11.317	2.349	6.883	19.586	33.548	73.683
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	1.551	4.703	5.139	17.609	30.498	59.500
Samtals fjárskuldir	1.551	4.703	5.139	17.609	30.498	59.500
Nettó eignir - skuldir	9.766	(2.354)	1.744	1.977	3.050	14.183

Lausafjárþekjuhlutfall (e. Liquidity coverage ratio)

	31.12.2011	31.12.2010
Handbært fé	11.124	11.301
Áætlað útlæði næstu þrjátíu daga	1.091	1.551
	1020%	729%

Fjármögnunarhlutfall (e. Net stable funding ratio)

	31.12.2011	31.12.2010
Stöðug fjármögnun næsta árið	9.700	18.600
Stöðug fjármögnununarþörf næsta árið	8.746	11.393
	111%	163%

Fjármögnunarhlutfallið miðar að því að mæla stöðuga fjármögnun sem hægt er að treysta á sem hlutfall af stöðugri fjármögnunarþörf yfir eins árs tímabil. Til að meta stöðuga fjármögnun notast sjóðurinn við heildar tilboð í útboðum undanfarna þrjá mánuði og reiknar það upp miðað við tólf mánaða tímabil. Til að meta stöðuga fjármögnunarþörf horfir sjóðurinn til heildarendurgreiðslna sinna á árinu og gengur útfrá því að þurfa að endurfjármagna allar skuldir sína.

4.4 Lausafjárahætta frh.

Greiðsluferill fjáreigna og fjárskulda eftir mynt í m.kr. 31.12.2011.

	Verðtryggt ISK	Óverðtr. ISK	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir							
Árið 2012	5.297	9.923	2.486	127	30	16	17.879
Árið 2013	4.310	0	935	124	30	15	5.414
Árið 2014	4.127	0	935	124	30	15	5.231
Árið 2015	4.036	0	936	124	30	15	5.141
Árið 2016	3.961	0	1.320	319	30	16	5.646
Eftir árið 2016	27.637	0	4.420	508	136	295	32.996
Samtals fjáreignir	49.368	9.923	11.032	1.326	286	372	72.307
Fjárskuldir							
Árið 2012	4.872	1.070	2.549	254	0	0	8.745
Árið 2013	3.055	0	1.073	104	0	0	4.232
Árið 2014	3.109	0	1.073	104	0	0	4.286
Árið 2015	3.183	0	1.073	104	0	0	4.360
Árið 2016	3.260	0	1.457	299	0	0	5.016
Eftir árið 2016	26.554	0	3.838	146	0	0	30.538
Samtals fjárskuldir	44.033	1.070	11.063	1.011	0	0	57.177

Greiðsluferill fjáreigna og fjárskulda eftir mynt í m.kr. 31.12.2010.

	Verðtryggt ISK	Óverðtr. ISK	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir							
Árið 2011	5.406	9.184	5.133	789	23	14	20.549
Árið 2012	4.202	0	850	119	27	16	5.214
Árið 2013	3.948	0	851	119	27	15	4.960
Árið 2014	3.747	0	851	119	27	15	4.759
Árið 2015	3.646	0	851	119	27	15	4.658
Eftir árið 2015	27.005	0	5.308	783	150	297	33.543
Samtals fjáreignir	47.954	9.184	13.844	2.048	281	372	73.683
Fjárskuldir							
Árið 2011	4.282	1.532	4.826	770	0	0	11.410
Árið 2012	3.626	0	2.423	237	0	0	6.286
Árið 2013	2.593	0	1.037	98	0	0	3.728
Árið 2014	2.633	0	1.037	98	0	0	3.768
Árið 2015	2.691	0	1.037	98	0	0	3.826
Eftir árið 2015	24.946	0	5.117	419	0	0	30.482
Samtals fjárskuldir	40.771	1.532	15.477	1.720	0	0	59.500

4.5 Vaxtaáhætta

Varðandi vaxtaáhættu er stefna sjóðsins að halda jafnvægi milli eftirstöðvatíma vaxtaberandi eigna og skulda og einnig fastra og breytilegra vaxta. Útlán eru því að öllu jöfnu á sömu grunnkjörum og fjármögnun þeirra að því er varðar lánstíma, endurgreiðsluferil, vaxtakjör, vaxtagreiðsludaga og endurskoðunardaga vaxtaálags. Þá eru verðtryggð lán sem fjármögnuð eru af eigin fé með breytilegum vöxtum sem lánasjóðurinn getur breytt einhliða.

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins m.v. 31.12.2011 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

Fjáreignir	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
ISK verðtryggt	9.935	13.183	16.021	10.229	49.368
ISK óverðtryggt	9.923	0	0	0	9.923
EUR	11.032	0	0	0	11.032
USD	1.326	0	0	0	1.326
JPY	286	0	0	0	286
CHF	196	0	0	0	196
SEK	71	0	0	0	71
CAD	63	0	0	0	63
GBP	46	0	0	0	46
Samtals fjáreignir	32.878	13.183	16.021	10.229	72.311
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	5.025	13.218	16.839	8.951	44.033
ISK óverðtryggt	1.070	0	0	0	1.070
EUR	11.063	0	0	0	11.063
USD	1.011	0	0	0	1.011
Samtals fjárskuldir	18.169	13.218	16.839	8.951	57.177

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins m.v. 31.12.2010 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

Fjáreignir	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
ISK verðtryggt	11.159	11.704	14.141	10.950	47.954
ISK óverðtryggt	9.184	0	0	0	9.184
EUR	13.844	0	0	0	13.844
USD	2.048	0	0	0	2.048
JPY	281	0	0	0	281
CHF	192	0	0	0	192
SEK	72	0	0	0	72
CAD	63	0	0	0	63
GBP	45	0	0	0	45
Samtals fjáreignir	36.888	11.704	14.141	10.950	73.683
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	4.435	12.158	14.314	9.864	40.771
ISK óverðtryggt	1.532				1.532
EUR	15.477				15.477
USD	1.720				1.720
Samtals fjárskuldir	23.164	12.158	14.314	9.864	59.500

Vaxtanæmni

Greining á nettóvaxtanæmni miðað við meðaltalslíftíma sýnir að 1 prósentustigs hækkun á vöxtum hækkar hreinar vaxtatekjur lánasjóðsins um 193 milljónir króna eða sem nemur 1,27% af eigin fé.

Áhrif verðtryggingar	31.12.2011	31.12.2010
Verðtryggðar eignir	49.368	47.954
Verðtryggðar skuldir	44.033	40.771
Nettó verðtryggingarstaða	5.335	7.183

4.6 Gjaldmiðlaáhætta

Eins og kemur fram í skýringu nr. 4.2 er meginstefna lánasjóðsins að hafa sem mest jafnvægi milli eigna hans og skulda í erlendum gjaldmiðlum. Í töflunni hér á eftir er yfirlit yfir gjaldeyrisstöðu lánasjóðsins.

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2011

	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir					
Handbært fé og kröfur á lánastofnanir	1.512	0	0	0	1.512
Útlán	9.520	1.326	286	376	11.508
Samtals fjáreignir	11.032	1.326	286	376	13.020
Fjárskuldir					
Lántökur	11.063	1.011	0	0	12.074
Samtals fjárskuldir	11.063	1.011	0	0	12.074
Nettó eignir - skuldir	(31)	315	286	376	946

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2010

	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir					
Handb.fé og bundin innlán	2.318	0	0	0	2.318
Útlán	11.526	2.048	281	372	14.227
Samtals fjáreignir	13.844	2.048	281	372	16.545
Fjárskuldir					
Lántökur	15.477	1.720	0	0	17.197
Samtals fjárskuldir	15.477	1.720	0	0	17.197
Nettó eignir - skuldir	(1.633)	328	281	372	(652)

Skýringar

5. Hreinar vaxtatekjur	2011	2010
Vaxtatekjur og verðbætur		
Útlán og kröfur	5.063.955.802	3.716.704.933
Handbært fé og skammtímakröfur	478.323.739	396.606.704
	<u>5.542.279.541</u>	<u>4.113.311.637</u>

Vaxtagjöld og verðbætur		
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	<u>4.447.957.148</u>	<u>3.016.954.039</u>

6. Hreinar gjöld veltufjáreigna	2011	2010
Gangvirðisbreytingar	<u>0</u>	<u>(26.124.431)</u>

7. Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	2011	2010
Peningamarkaðsbréf	1.096.026	(216.494)
	<u>1.096.026</u>	<u>(216.494)</u>

8. Hreinn gjaldeyrismunur	2011	2010
Útlán	531.176.362	(2.273.811.212)
Lántökur	(528.272.484)	2.582.984.090
Kröfur á lánastofnanir	65	12.260.778
	<u>2.903.943</u>	<u>321.433.656</u>

9. Laun og launatengd gjöld

Í lok tímabilsins unnu þrír starfsmenn hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmsum rekstrar- og þjónustubáttum og er sá kostnaður færður meðal annars rekstrarkostnaðar.

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2011	2010
Laun	43.122.140	40.840.842
Lífeyriskostnaður	4.037.026	10.079.375
Önnur launatengd gjöld	4.796.293	4.543.585
	<u>51.955.459</u>	<u>55.463.802</u>

9. Laun og launatengd gjöld (framhald)

Laun og þóknanir til stjórnar og framkvæmdastjóra greinast þannig:	2011	2010
Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri	17.267.513	16.775.028
Stjórnarmenn:		
Magnús B Jónsson, stjórnarformaður	1.030.417	998.952
Kristinn Jónasson	686.943	665.964
Svanfríður Inga Jónasdóttir	686.943	665.964
Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir	569.955	665.964
Elliði Vignisson	686.943	166.491
Jónmundur Guðmarsson, varamaður	55.497	554.970
Ásta Stefánsdóttir, varamaður	172.485	0
Bryndís Gunnlaugsdóttir	116.988	0
	<u>4.006.171</u>	<u>3.718.305</u>

10. Kostnaður vegna skuldabréfaútgáfu	2011	2010
Viðskiptavakt	18.000.000	21.000.002
Gjöld vegna verðbréfaútgáfu	2.373.118	2.430.954
Árlegur kostnaður vegna skuldabréfa	4.407.845	4.423.335
	<u>24.780.963</u>	<u>27.854.291</u>

11. Umboðsmaður skuldara	2011	2010
Gjöld vegna 2010	4.295.309	0
Gjöld vegna 2011	14.218.010	0
	<u>18.513.319</u>	<u>0</u>

Lánasjóðnum bárust reikningar frá Umboðsmanni skuldara vegna kostnaðar embættisins fyrir árin 2010 og 2011. Sú gjaldheimta var byggð á lögum nr. 100/2010. Lánasjóðurinn hefur mótmælt þessari gjaldtöku, en niðurstaða liggur ekki fyrir. Alþingi setti á síðasta ári sérlög um greiðslu kostnaðar við rekstur Umboðsmanns skuldara nr. 166/2011, þar sem Lánasjóður sveitarfélaga er sérstaklega undanþeginn. Sjóðurinn hefur greitt fyrrnefnda reikninga með fyrirvara, en mun leita allra leiða til að fá endurgreiddan kostnað vegna árana 2010 og 2011.

12. Annar rekstrarkostnaður	2011	2010
Þjónustusamningur við Samband íslenskra sveitarfélaga	13.870.392	13.971.756
Tölvur og tölvukerfi	11.592.893	11.381.183
Endurskoðun og tengd þjónusta	4.496.240	6.953.227
Rekstur húsnæðis	4.141.753	4.177.408
Sérfræðiþjónusta	3.872.786	2.677.500
Ferðakostnaður	2.050.729	1.811.548
Rekstrarvörur og skrifstofuáhöld	639.125	1.706.559
Gestamóttaka og risna	312.478	987.931
Önnur rekstrargjöld	2.433.952	2.438.110
	<u>43.410.348</u>	<u>46.105.222</u>

13. Hagnaður á hlut	2011	2010
Hagnaður ársins	951.440.216	1.248.077.613
Vegið meðaltal hlutafjár á árinu	5.000.000.000	5.000.000.000
Hagnaður á hlut	0,19	0,25

14. Sjóður og innstæður í Seðlabanka	2011	2010
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	1.089.678.045	4.464.438.722
Innstæðubréf Seðlabanka Íslands	8.511.149.167	4.505.297.500
	9.600.827.212	8.969.736.222

Sjóður og innstæður í Seðlabanka ásamt kröfum á lánastofnanir mynda handbært fé í árslok í samræmi við sjóðstreymisýfirlit að fjárhæð samtals 11.124 millj. kr. (2010: 11.301 millj. kr.).

15. Kröfur á lánastofnanir	2011	2010
Bankareikningar	1.523.081.696	2.331.565.093
	1.523.081.696	2.331.565.093

16. Útlán og kröfur	2011	2010
Útlán og kröfur greinast þannig:		
Útlán í erlendri mynt	11.507.647.144	14.226.690.016
Verðtryggt útlán	49.367.646.759	47.954.492.623
	60.875.293.903	62.181.182.639

17. Skammtímaútlán	2011	2010
Óverðtryggt lán í krónum	210.246.889	200.098.889

18. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	2011	2010
Hlutdeildarskírteini	101.424.755	329.079

Lánasjóðurinn var með opna afleiðusamninga við Glitni banka hf. þegar hann fór í greiðslustöðvun í nóvember 2008 og við það stöðvuðust greiðslur milli lánasjóðsins og Glitni á þeim samningum, sem þá voru í gildi. Nettó krafa lánasjóðsins á hendur þrotabúi Glitnis nam 1.472 milljónum kr. í árslok 2008. Þessi krafa var færð niður í núll í ársreikningi lánasjóðsins 2008 vegna óvissu um greiðslur frá Glitni. Heildarkröfu að fjárhæð 5.631 milljón kr. var lýst í þrotabú Glitnis í nóvember 2009 og hefur lánasjóðnum borist svar frá slitastjórn Glitnis. Viðræður um kröfuna standa yfir og standa vonir til að þeim ljúki með samkomulagi á næstu vikum.

Skuldabréf útgefið af SPRON var fært að fullu niður í bókum sjóðsins á árinu 2009 eða sem nam 113 milljónum króna. Kröfu að fjárhæð 144 milljónum var lýst í þrotabú SPRON þann 21. janúar 2010. Samkvæmt kröfuhafalista SPRON sem dagsettur var 10. mars 2010 var samþykkt fjárhæð kröfu 135 milljónir króna. Áætlanir skilaneftar benda til þess að endurheimtur verði undir 10%.

19. Rekstrarfjármunir

Árið 2010:

Bókfært verð í ársbyrjun	52.607.608
Afskriftir	(1.195.628)
Bókfært verð í árslok	<u>51.411.980</u>

Bókfært verð í árslok 2010 greinist þannig:

Kostnaðarverð	59.781.372
Samsafnaðar afskriftir	(8.369.392)
Bókfært verð í árslok	<u>51.411.980</u>

Árið 2011:

Bókfært verð í ársbyrjun	51.411.980
Afskriftir tímabilsins	(1.195.628)
Bókfært verð í árslok	<u>50.216.352</u>

Bókfært verð í árslok 2011 greinist þannig:

Kostnaðarverð	59.781.372
Samsafnaðar afskriftir	(9.565.020)
Bókfært verð í árslok	<u>50.216.352</u>

20. Verðbréfaútgáfa

	Vegin meðaltals vaxtaprósenta*		Staða 2011	Staða 2010
	2011	2010		
Óskráð skuldabr.útg., lokagj. 2013	5,00%	5,00%	35.747.186	50.926.054
LSS '03, lokagjalddagi 2018	5,17%	5,17%	738.239.603	809.035.157
LSS '04, lokagjalddagi 2019	4,08%	4,08%	1.516.546.518	1.620.139.768
LSS '05-1, lokagjalddagi 2012	4,16%	4,16%	1.175.951.674	2.228.232.268
LSS '05-2, lokagjalddagi 2022	4,30%	4,30%	6.156.023.060	6.363.828.325
LSS '05-4, lokagjalddagi 2020	4,11%	4,11%	954.475.677	989.021.511
LSS 150224, lokagjalddagi 2024	5,06%	5,33%	25.448.969.748	20.658.622.274
LSS '08 1, lokagjalddagi 2034	5,25%	5,25%	7.137.613.494	7.087.081.131
			<u>43.163.566.960</u>	<u>39.806.886.488</u>

* Vegin meðaltals vaxtaprósenta er sett fram samkvæmt aðferð um virka vexti.

21. Aðrar lántökur

	Vegið meðaltals vaxtaálag		Staða 2011	Staða 2010
	2011	2010		
EUR lán (EURIBOR + álag)	0,21%	0,24%	11.062.746.179	15.476.923.812
USD lán (LIBOR + álag)	0,17%	0,13%	1.011.060.265	1.720.480.247
ISK lán (verðtryggð)	6,09%	6,09%	869.141.651	963.572.581
			<u>12.942.948.095</u>	<u>18.160.976.640</u>

22. Skammtímalántökur

	Vegið meðaltals		Staða 2011	Staða 2010
	vaxtaálag			
	2011	2010		
ISK lán (óverðtryggð)	3,91%	3,00%	1.070.046.566	1.532.327.435

23. Skuld við sveitarfélög

Samkvæmt ákvæði til bráðbirgða í lögum nr. 150/2006 um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga var samþykkt á ársfundi Lánasjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2006 sem haldinn var 23. mars 2007 að eigið fé lánasjóðsins yrði fært niður um 3 milljarða króna enda uppfyllir sjóðurinn þrátt fyrir lækkunina skilyrði laga um eiginfjárhlutfall fjármálfyrirtækja og hefur nægilegt handbært fé til að standa við skuldbindingar sínar. Ráðstöfun þessi á eigin fé lánasjóðsins til sveitarfélaganna var greidd á árunum 2007 til 2010, 750 millj. kr. ár hvert. Síðasti hluti þessarar skuldbindingar var greiddur til sveitarfélaganna þann 1. júlí 2010.

24. Aðrar skuldir

	2011	2010
Lánadrottinnar	682.476	1.285.917
Ógreidd launatengd gjöld	2.242.926	2.012.805
	<u>2.925.402</u>	<u>3.298.722</u>

25. Lífeyrisskuldbinding

Á Lánasjóði sveitarfélaga og samstarfsstofnunum hvílir lífeyrisskuldbinding vegna þeirra starfsmanna, sem hafa átt og eiga aðild að B-deild LSR. Tryggingafræðilegur útreikningur á lífeyrisskuldbindingunni hefur farið fram og er hún færð í ársreikninginn í lok hvers árs miðað við 2,0% ársvexti og lífslíkur skv. reynslu árána 2004-2008. Miðað er við 65 ára ellilífeyrisaldur starfandi sjóðfélaga við útreikning skuldbindingarinnar.

Lífeyrisskuldbinding greinist þannig:

	2011	2010
Frá fyrra ári	54.105.946	48.656.022
Greiddur lífeyrir á árinu	(228.928)	(329.785)
(Lækkun) hækkun skuldbindingar	(493.074)	5.779.709
	<u>53.383.944</u>	<u>54.105.946</u>

26. Eigið fé

Eigið fé í ársbyrjun	14.177.670.658
Hagnaður ársins	951.440.216
Eigið fé í árslok	15.129.110.874

Í árslok nemur hlutfé félagsins 5.000 milljónum króna. Eitt atkvæði fylgir hverri krónu nafnverðs.

Eigið fé í lok tímabilsins nam 15.129 milljónum króna eða 21% af niðurstöðu efnahagsreiknings. Í árslok 2011 var eiginfjárlutfall (CAD) reiknað út frá Basel II 58% samanborið við 78% í árslok 2010, en samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki má það ekki vera lægra en 8%. Skýring lækkunarinnar felst í nýsettum reglum FME nr. 378/2011 um breytingu á reglum nr. 215/2007, um eiginfjárkröfur og áhættugrunn fjármálafyrirtækja, sem tóku gildi 13. apríl 2011. Ef að núverandi reglum hefði verið beitt í árslok 2010 hefði reiknað eiginfjárlutfall (CAD) sjóðsins verið 48% í árslok 2010.

Hlutfallið reiknast þannig:	Bókfærð staða	Vegin staða
		31.12.2011
Áhættugrunnur		
Bókfærðar eignir	72.361.981.841	22.333.176.741
Markaðsáhætta		972.268.000
Rekstraráhætta		2.673.927.413
Áhættugrunnur samtals	<u>72.361.981.841</u>	<u>25.979.372.153</u>
Eigið fé:		
Bókfært eigið fé	15.129.110.874	15.129.110.874
Eigið fé samtals	<u>15.129.110.874</u>	<u>15.129.110.874</u>
Eiginfjárlutfall (CAD)		58%

Á árinu 2011 framkvæmdi sjóðurinn innri matsgreiningu á eiginfjárkröfu sinni (ICAAP) og sendi til FME.

27. Venslaðir aðilar

Venslaðir aðilar sjóðsins eru skilgreindir sem sveitarfélög, fyrirtæki og stofnanir í eigu sveitarfélaga sem tengjast stjórn og varastjórn sjóðsins og sveitarfélög og fyrirtæki þeirra sem eru á meðal 10 stærstu hluthafa sjóðsins. Þessi skilgreining er byggð á alþjóðlegum reikningssskilastaðli. Upplýsingar um fyrirgreiðslu til venslaðra aðila eru sem hér segir:

	2011	2010
Staða 1. janúar	35.857.270.216	38.747.669.270
Ný lán.....	3.748.549.832	3.538.000.000
Afborganir lána.....	(7.624.970.653)	(5.409.060.389)
Aðrar breytingar.....	2.495.615.322	(1.019.338.665)
Staða 31. desember.....	<u>34.476.464.717</u>	<u>35.857.270.216</u>

Engin niðurfærsla hefur verið færð vegna lána til venslaðra aðila.

Engin óvenjuleg viðskipti hafa átt sér stað við venslaða aðila á árinu 2011.

28. Lánveitingar

Hér að neðan má sjá sundurliðun á árslokastöðu lána þeirra sveitarfélaga sem eru lántakar hjá lánasjóðnum. Samtals eru þetta 55.926 millj. kr. Auk þess hefur lánasjóðurinn veitt lán til fyrirtækja sem eru 100% í eigu sveitarfélaga að fjárhæð 5.160 millj. kr.

Sveitarfélag	Íbúafj. 31.12. '11	Fjárhæð m.kr.	Sveitarfélag	Íbúafj. 31.12. '11	Fjárhæð m.kr.
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.480	6.967	Húnaþing vestra	1.090	330
Kópavogsbær	31.190	5.882	Rangárþing eystra	1.750	328
Sveitarfélagið Árborg	7.790	3.954	Sveitarfél. Hornafjörður	2.140	304
Fjarðabyggð	4.600	3.571	Fjallabyggð	2.040	257
Akureyrarkaupstaður	17.875	2.841	Þingeyjarsveit	910	241
Mosfellsbær	8.850	2.753	Hrunamannahreppur	780	227
Fljótisdalshérað	3.420	2.453	Sveitarfélagið Ölfus	1.930	224
Reykjanesbær	14.140	2.252	Dalabyggð	680	211
Sveitarfél. Skagafjörður	4.030	2.024	Langanesbyggð	510	203
Ísafjarðarbær	3.750	1.977	Mýrdalshreppur	460	193
Akraneskaupstaður	6.592	1.953	Eyjafjarðarsveit	1.030	181
Sveitarfélagið Álftanes	2.420	1.714	Skaftárhreppur	440	166
Borgarbyggð	3.470	1.476	Vopnafjarðarhreppur	670	166
Garðabær	11.290	1.407	Grímsnes- og Grafningsshr.	420	147
Sandgerðisbær	1.670	1.396	Breiðdalshreppur	190	143
Hveragerðisbær	2.290	1.037	Hörgársveit	580	126
Reykjavíkurborg	118.810	932	Seltjarnarneskaupstaður	4.310	112
Stykkishólm sbær	1.110	891	Húnavatnshreppur	410	98
Norðurþing	2.880	858	Reykhólahreppur	270	64
Grundarfjarðarbær	900	777	Tálknafjarðarhreppur	280	50
Snæfellsbær	1.740	652	Hvalfjarðarsveit	630	36
Vesturbyggð	910	640	Grýtubakkahreppur	350	33
Blönduós bær	870	609	Flóahreppur	600	29
Rangárþing ytra	1.510	585	Strandabyggð	520	29
Seyðisfjarðarkaupstaður	670	579	Súðavíkurhreppur	180	23
Dalvíkurbyggð	1.900	543	Skeiða- og Gnúpverjahr.	500	22
Bláskógabyggð	910	474	Kaldrananeshreppur	100	18
Bolungarvíkurkaupstaður	890	425	Borgarfjarðarhreppur	130	2
Djúpavogshreppur	460	342			

Lánasjóðurinn hefur fengið skriflega heimild frá lántakendum sínum til birtingar upplýsinga um stöðu lána þeirra hjá sjóðnum. Þetta er til þess að geta birt í opinberum gögnum, s.s. ársskýrslum og fyrir fjárfestum sundurliðaðar upplýsingar um útlán sjóðsins og hvernig þau skiptast á milli sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu. Heimildarinnar var aflað í samræmi við 60. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002.